C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr. 1r-520/2024 Judecătoria Bălți sediul Sîngerei
1-24074380-03-1r-23082024 Judecător: Hristina Craveț

D E C I Z I E
În numele Legii

22 octombrie 2024 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,

În componența:
Președintele ședinței, judecătorul: Gheorghe Scutelnic
Judecătorii: Viorel Pușcaș și Oleg Moraru

a judecat în ședință de judecată în ordine de recurs recursul avocatului Elena Negru în interesele inculpatului Morari Vasile ***** declarat împotriva sentinței judecătoriei Bălți sediul Sângerei din 30 iulie 2024 în cauza penală privind condamnarea lui:

Morari Vasile *****, a.n. *****, c/p *****, cetățean al RM, originar și domiciliat în sat. ***** r-nul Sîngerei, studii medii speciale, căsătorit, ne angajat în câmpul muncii, supus serviciului militar, anterior judecat, antecedentele penale stinse;

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201[1] alin. (1) lit. b) Cod penal al RM,

Cauza a fost examinată în baza art.364[1] Cod de procedură penală, judecata pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Termenul de judecare a cauzei:
În instanța de fond: 08.07.2024-30.07.2024;
În instanța de recurs: 23.08.2024-22.10.2024.

Procedura de comunicare a părților despre examinarea recursului executată.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținându-se cont de argumentele recursului, materialele cauzei, pentru expunere asupra recursului, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Sângerei din 30 iulie 2024 Morari Vasile ***** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201[1] alin. (1) lit. b) Cod penal al RM, în baza acestei Legi fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei s-a calculat din data pronunțării sentinței 30 iulie 2024 ora 12:35.

Până la intrarea sentinței în vigoare în privința lui Morari Vasile ***** a fost aplicată măsura preventivă arestul preventiv.

S-a încasat din contul inculpatului Morari Vasile ***** în beneficiul statului suma de 1862, 00 (una mie opt sute șaizeci și doi) lei MD cu titlu de cheltuieli judiciare.

Pentru a se pronunța cu sentința în cauză instanța de fond a constatat că, Morari Vasile ***** începând cu luna iulie 2023, aflându-se la domiciliul comun cu fosta soție ***** în sat. ***** r-nul Sângerei, în scop de impunere a voinței și a controlului personal asupra ei, sistematic se exprima în adresa acesteia cu cuvinte murdare, o amenința cu răfuială fizică și cu moartea.

Potrivit concluziei psihologului din cadrul AO „Onoarea și Dreptul Femeii Contemporane” nr. 6 din 08.02.2024, la ***** s-a constatat prezența semnelor specifice victimelor violenței psihologice.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmate de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept* faptele inculpatului Morari Vasile ***** întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 201[1] alin. (1) lit. b) Cod penal al RM – violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin intimidare în scop de impunere a voinței și a controlului personal asupra victimei.

Până la începerea cercetării judecătorești în prima instanță inculpatul a declarat personal prin înscris autentic că, recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să aibă loc în baza art. 364[1] Cod de procedură penală, în baza probelor administrate la etapa de urmărire penală, care a fost acceptată prin încheierea instanței de judecată.

Exercitarea căilor de atac:

Împotriva sentinței instanței de fond în termen a declarat recurs avocatul

Elena Negru în interesele inculpatului Morari Vasile *****, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței contestate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă non privativă de libertate, cu respingerea solicitării acuzatorului de stat privind recuperarea cheltuielilor judiciare.

În motivarea recursului s-a indicat că, la individualizarea pedepsei inculpatului instanța de judecată a reținut că acesta se caracterizează pozitiv, se află la evidența medicului psihiatru și narcolog, nefiind stabilită prezența circumstanțelor atenuante sau agravante prevăzute la art. 76-77 Cod penal, însă a considerat că pentru a determina inculpatul la un comportament adecvat în societate, acesta urmează să suporte pedeapsa penală, totodată conchizînd că corectarea și reeducarea inculpatului poate avea loc în condiții privative de libertate, or, inculpatul nu este la prima abatere penală, anterior fiind condamnat pentru infracțiune similară în anul 2023 la pedeapsa sub formă de ore muncă neremunerată, care a fost executată, in anul 2018 la pedeapsa condiționată.

La caz, s-a relatat că instanța incorect a menționat faptul că Morari Vasile ***** a fost anterior condamnat pentru infracțiuni similare în anul 2023 la pedeapsa sub formă de ore muncă neremunerată, care a fost executată, or, acesta a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Sângerei din 06.03.2013 în baza art. 201^1 alin. (1) Cod penal la o pedeapsa sub forma de muncă neremunerată în folosul comunității pentru o perioadă de 100 ore. Prin sentința Judecătoriei Sângerei din 31.05.2016 a fost condamnat în baza art. 201^1 alin. (1) CP la o pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pentru o perioadă de 100 ore. Prin decizia Curții de Apel Bălți din 05.10.2016 s-a încetat procesul penal în privința lui Morari Vasile ***** în temeiul art. 332 alin. (2) CPP și ultimul s-a recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute la art. 78^1 Cod contravențional și încetat procesul contravențional în baza art. 441 alin. (1) lit. b) și 30 Cod contravențional. Prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Sângerei din 24.08.2018 a fost condamnat în baza art. 201^1 alin. (1) și 320^1 CP la o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de câte 1 an pentru fiecare infracțiune. În temeiul art. 84 CP, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor i-a fost aplicată pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 3 ani.

În atare circumstanțe, consideră că pedeapsa aplicată de prima instanță este una prea severă, având în vedere că Morari Vasile și-a recunoscut vina, regretă despre cele întâmplate, partea vătămată nu are pretenții de ordin material și moral, inculpatul a solicitat examinarea cauzei în baza probelor acumulate în faza de urmărire penală, ceea ce a simplificat evident examinarea cauzei.

Prin urmare, consideră că scopul pedepsei penale poate fi atins prin stabilirea în privința lui Morari Vasile ***** a unei pedepse mai blânde, prin prisma art. 90

Cod penal, or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Subsecvent, recurentul și-a manifestat dezacordul cu sentința și în latura încasării cheltuielilor judiciare, or, raportul de expertiză judiciară efectuat alături de celelalte probe acumulate au menirea de a demonstra în instanță vinovăția inculpatului în comiterea faptei prejudiciabile.

Astfel, este de obligația acuzării în calitate de autoritate a statului de a acumula probele necesare ce demonstrează vinovăția și identifică persoana vinovată în comiterea unei infracțiuni, fiind obligația statului de a colecta probe necesare în vederea constatării faptei penale, identificării făptuitorului și implicit asumarea cheltuielilor aferente procesului din contul statului, în cazul dat a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei medico-legale psihiatrice.

Mai mult ca atât, consideră că prima instanță a făcut o interpretare extensivă a dispozițiilor art. 227 CPP, care expres stabilește din ce sânt constituite cheltuielile judiciare, și în special pct.4) alin.(2) al respectivului articol cert stabilește că în cazul efectuării unei expertize pot fi atribuite ca cheltuieli judiciare doar sumele cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei, și nicidecum însăși cheltuielile suportate integral pentru efectuarea unei expertize când aceasta are statutul de probă în procesul penal.

Argumentele părților:

În temeiul art. 447 alin. (2) Cod de procedură penală, respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

În termenul stabilit acuzatorul de stat în persoana procurorului Valentina Gavdiuc a prezentat referință, prin care a solicitat respingerea recursului declarat ca fiind nefondat, cu menținerea în vigoare a sentinței contestate.

Aprecierea instanței de recurs:

Cercetând materialele cauzei penale în raport cu argumentele invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia sentinței în baza materialelor dosarului, Colegiul penal conchide necesitatea respingerii recursului ca nefondat, păstrând fără modificări sentința contestată.

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 1^4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs sentințele pronunțate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Potrivit art. 364^1 alin. (10) și (11) Cod de procedură penală, sentința adoptată în condițiile prezentului articol poate fi atacată cu recurs, invocându-se doar erorile

procesuale şi măsura de pedeapsă stabilită. Partea vătămată poate ataca cu recurs sentința, invocând doar erorile procesuale.

Recursul se judecă de către instanța ierarhic superioară în conformitate cu prevederile art.447 şi 448.

Conform art. 448 Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Potrivit art.449 alin. (1) pct.1) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

În această ordine de idei, Colegiul reține că prezenta cauză a fost judecată de către instanța de fond în temeiul art.364[1] CPP, adică în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, acceptate de către inculpat în corespundere cu alin.(3) a normei vizate prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești, potrivit căreia el a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu.

Respectiv, chestionându-l pe inculpat sub jurământ în ce privește recunoașterea bazei probante administrate pe caz și a faptelor reținute în rechizitoriu, instanța în corespundere cu art.364[1] alin. (4) CPP prin încheiere protocolară i-a admis cererea pe motiv că din probele administrate rezultă că faptele sunt stabilite, iar în cauză sunt suficiente date cu privire la personalitatea sa, ce ar permite stabilirea corectă a pedepsei penale, după care a recurs la interogarea inculpatului potrivit regulilor de audiere a martorului, efectuând cercetarea nemijlocită a bazei probante administrate pe caz, cu expunerea ei detaliată în conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată și în sentința adoptată.

Atât la faza urmăririi penale, cât și în instanța de fond inculpatul Morari Vasile ***** a recunoscut faptele săvârșite, depunând sub jurământ declarații consecvente referitor la cele comise, acestea coroborând întru tot cu restul probelor administrate pe caz.

Colegiul penal constată că, instanța de fond a stabilit corect starea de fapt și de drept, ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, încadrând just acțiunile inculpatului Morari Vasile ***** în baza dispozițiilor art. 201[1] alin. (1) lit. b) Cod penal al RM.

Concluzia descrisă se confirmă prin probe pertinente și concludente care au fost cercetate de instanța de fond și care în ansamblul lor, din punctul de vedere al coroborării, dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii incriminate.

Colegiul consideră că instanța de fond a adoptat o sentință legală şi întemeiată, apreciind fiecare probă din punctul de vedere al pertinenței,

concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punctul de vedere al coroborării lor, în conformitate cu prevederile art.101 CPP.

La fel, Colegiul penal reține că sentința corespunde prevederilor art.384, art. 389, art. 364[1] Cod de procedură penală, conține probe de vinovăție acceptate de inculpat și sub acest aspect sentința nici nu se contestă.

De asemenea, sentința nu a fost contestată nici în partea calificării faptelor inculpatului și nici Colegiul penal nu a stabilit careva motive de a interveni în ea în ce privește aspectul încadrării acțiunilor inculpatului, apreciind-o ca fiind legală, adoptată cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor.

Potrivit textului recursului înaintat, rezultă că avocatul Elena Negru în interesele inculpatului Morari Vasile ***** este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă nu este de acord cu sentința contestată în latura pedepsei penale, considerând că inculpatului urmează a-i fi stabilită o pedeapsă mai blândă prin prisma art. 90 Cod penal, precum și inculpatul urmează a fi scutit de la plata cheltuielilor judiciare.

Nici partea acuzării nu a atacat sentința în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului, motiv pentru care instanța de recurs nu purcede la judecarea fondului cauzei, dar se v-a expune doar în latura individualizării pedepsei și a recuperării din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare.

Argumentele expuse de instanța de fond și motivele din sentință, pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în *Cauza Albert vs. România din 16.02.2010* statuează că, art. 6 par. 1 din Convenție, deși obligă instanța să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk vs. Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61),* cu toate acestea procesul echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Astfel, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile inculpatului Morari Vasile ***** conform art. 201[1] alin. (1) lit. b) Cod penal al RM – violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin intimidare în scop de impunere a voinței și a controlului personal asupra victimei.

În continuare, reieșind din limitele recursului înaintat, Colegiul penal verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului Morari Vasile ***** constată că instanța de fond a acordat deplină eficiență

prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, în conformitate cu prevederile art.7 alin. (1) Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul şi gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat şi de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Potrivit art. 61 alin.(1) Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanţele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracţiuni, cauzând anumite lipsuri şi restricţii drepturilor lor.

Potrivit alin. (2) al aceleiași dispoziții legale, pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracţiuni atât din partea condamnaților, cît şi a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferinţe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Potrivit art. 75 alin. (1) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod şi în strictă conformitate cu dispozițiile Părţii generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanța de judecată ţine cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Potrivit alin. (2) al aceleiași dispoziții legale, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Mai mult, urmează a fi reținut că din dispozițiile art. 75 alin.(1) Cod penal se desprind trei criterii generale cu valoare de principiu, și anume: pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală şi individualizată.

Ca urmare, pedeapsa penală este echitabilă atunci cînd este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului şi prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum şi de alte persoane.

Legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea Specială şi în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal al RM.

Individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară şi suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale şi pedepsei penale.

După această clarificare, instanța accentuează că pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie capabilă să restabilească echitatea socială şi să realizeze scopurile legii penale şi pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal şi stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Limitele termenelor de pedeapsă prevăzute în partea specială sunt determinate de încadrarea juridică a faptei şi reflectă gravitatea infracțiunii săvârşite.

Gravitatea acesteia constă în modul şi mijloacele de săvârşire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

Cuantumul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârşite, se stabileşte având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârşirea infracțiunii, deci este vorba de personalitatea infractorului.

Pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

La caz, Colegiul indică că instanța de fond a apreciat corespunzător circumstanțele reale și personale ale inculpatului și i-a stabilit o pedeapsă echitabilă și proporțională faptelor comise.

În susținerea poziției sale instanța de recurs statuează că, la stabilirea pedepsei instanța a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite de inculpat, de personalitatea acestuia, care anterior a fost condamnat de mai multe ori pentru comiterea unor infracțiuni similare, fiindu-i stabilite diferite categorii de pedepse non privative de libertate, nu a tras concluziile necesare, nu a mers pe calea corijării, ci a continuat să comită noi infracțiuni similare, ceea ce indică că scopul pedepsei nu a fost atins, iar ultimul este predispus să comită noi infracțiuni similare.

Distinct, Colegiul penal remarcă că pedeapsa respectivă se impune a fi luată și prin prisma respectării obligației pozitive a statului în temeiul art. 8 CEDO de a lua măsuri adecvate în vederea exercitării obligațiilor pozitive de a proteja victimele violenței în familie *(a se vedea Hotărârea CEDO din 28.05.2013 în Cauza Eremia şi alţii contra Moldovei (cererea nr. 3564/11) pct. 76).*

Mai mult ca atât, în Recomandarea sa Rec (2002)5 din 30 aprilie 2002 cu privire la ocrotirea femeilor împotriva violenței, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a afirmat, *inter alia*, că Statele membre ar trebui să introducă,

dezvolte și/sau să îmbunătățească unde este necesar politicile naționale împotriva violenței bazate pe siguranță maximă și protecția victimelor, suport și asistență, ajustarea legislației penale și civile, ridicarea conștiinței publice, instruirea pentru specialiștii care se confruntă cu violența împotriva femeilor și prevenirea acesteia. Comitetul de Miniștri a recomandat, în particular, că Statele membre ar trebui să sancționeze serios violența împotriva femeilor, cum ar fi violența sexuală și viol, abuzul de vulnerabilitatea victimelor însărcinate, lipsite de apărare, bolnave, cu dezabilități sau în dependență, la fel ca și sancționarea abuzului ținând cont de poziția agresorului. Recomandarea prevede, de asemenea, că Statele membre ar trebui să asigure ca toate victimele violenței să beneficieze de posibilitatea de a inița proceduri, să introducă prevederi care să asigure inițierea procedurilor penale de partea procurorului, să încurajeze procurorii să privească violența împotriva femeilor ca un factor agravant sau decisiv la adoptarea soluției de a porni ori nu urmărirea penală într-un interes public, să asigure unde este necesar că măsurile sunt întreprinse eficient în vederea ocrotirii victimelor împotriva amenințărilor și eventualele acțiuni de răzbunare și să întreprindă măsuri specifice pentru a asigura ocrotirea drepturilor copiilor pe parcursul procedurilor. Cu privire la violența în familie, Comitetul de Miniștri a recomandat că Statele membre ar trebui să califice toate formele de violență în familie ca infracțiuni și să prevadă posibilitatea de a întreprinde măsuri în vederea, *inter alia*, de acordare a posibilității judecătorilor să adopte măsuri interimare cu scopul ocrotirii victimelor, să interzică făptașului de a contacta, comunica cu sau de a se apropia de victimă, să locuiască sau să intre în anumite locuri, să sancționeze toate încălcările a măsurilor impuse făptașului și să stabilească o procedură obligatorie de acționare pentru poliție, serviciile medicale și sociale.

În speță, reieșind din circumstanțele cauzei, Colegiul penal concluzionează că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei şi personalitatea inculpatului, prima instanță just a conchis că corijarea şi reeducarea inculpatului este posibilă doar cu izolarea acestuia de societate, prevenind astfel reiterarea comportamentului infracțional şi protejarea societății prin prevenirea recidivei. Or, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, Colegiul penal constată că prezența antecedentelor penale, deși stinse, caracterizează negativ personalitatea inculpatului Morari Vasile ***** și denotă că o pedeapsă non privativă de libertate, precum cea solicitată de către recurentă - suspendarea condiționată a executării pedepsei prin prisma art. 90 Cod penal, nu își va dovedi utilitatea și nici nu va contribui la reeducarea inculpatului și la împiedicarea acestuia de a comite noi infracțiuni, or, în privința acestuia au fost deja aplicate asemenea categorii de pedeapsă, însă scopul acestora nu s-a realizat.

Subsecvent se relevă că, potrivit art. 80^1 alin. (1) Cod penal, în cazul în care inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu şi a solicitat ca

judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, acesta beneficiază de **reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă** prevăzute în Partea specială a prezentului cod în cazul pedepsei cu amendă, cu muncă neremunerată în folosul comunității sau cu închisoare.

În această ordine de idei, Colegiul penal atestă că sancțiunea art. 201^1 alin. (1) lit. b) Cod penal al RM prevede pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 180 de ore sau cu închisoare de până la 4 ani, *iar prin aplicarea prevederilor art. 80^1 alin. (1) Cod penal, pedeapsa închisorii urmează a fi stabilită în limitele de la 3 luni până la 2 ani și 8 luni.*

În contextul circumstanțelor relevate supra, Colegiul concluzionează că la individualizarea pedepsei penale au fost respectate limitele de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea incriminată – art. 201^1 alin. (1) lit. b) Cod penal al RM, în coroborare cu art. 80^1 alin. (1) Cod penal.

Aici Colegiul penal remarcă că, principalele elemente de care judecătorul (sau completul de judecată) trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale prevăzute în art. 62-71 Cod penal sunt termenul și mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal.

Aceste criterii generale și speciale privind individualizarea pedepsei s-au valorificat anume în această ordine, fiindu-i stabilit inculpatului termenul de pedeapsă prevăzut de sancțiunea art. 201^1 alin. (1) lit. b) Cod penal al RM și cu aplicarea efectelor art. 80^1 alin. (1) Cod penal în cuantumul nominalizat în dispozitivul sentinței.

În atare circumstanțe, Colegiul penal va menține soluția instanței de fond în partea individualizării pedepsei, fiind apreciat că restabilirea echității sociale perturbate prin infracțiune, precum și corectarea inculpatului vor putea fi realizate doar prin stabilirea unei pedepse cu închisoare în cuantumul fixat de instanța de fond, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Mai mult ca atât, Colegiul penal notează că modalitatea de executare a pedepsei trebuie să fie în măsură să asigure reeducarea inculpatului și exercitarea unui control din partea statului, ce vine să prevină antrenarea viitoare a săvârșirii unor astfel de infracțiuni, raportate la fapta comisă, gradul de pericol social sporit al acesteia.

Tot aici se reține că, corectarea și reeducarea condamnaților constă în extirparea mobilurilor negative din conștiința lor, mobiluri care au determinat săvârșirea infracțiunii.

Cu atât mai mult, atitudinea delăsătoare a inculpatului, de persistență în comiterea infracțiunilor în general, îl face incompatibil cu clemența conținută a unor pedepse non-privative de libertate, altfel spus, ar fi oarecum şi *in extremis* chiar o agravantă.

Finalmente, în limitele recursului, Colegiul penal relevă că instanța de fond justificat a dispus de a încasa de la Morari Vasile ***** în beneficiul statului suma de 1862 lei cu titlu de cheltuieli judiciare, or, acestea au fost suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 202437A0157 din 12.06.2024 și cad sub incidența prevederilor art. 227 și art. 229 Cod de procedură penală al RM și care urmează a fi puse în sarcina inculpatului, având în vedere că la momentul derulării acțiunilor de urmărire penală aceste cheltuieli au fost suportate de stat, deoarece procesul penal era guvernat de principiul prezumției nevinovăției, iar în situația în care în cadrul cercetării judecătorești a fost dovedită pe deplin vinovăția inculpatului, ultimul urmează să recupereze cheltuielile judiciare suportate de stat pentru efectuarea la caz a expertizelor judiciare.

Generalizând aspectele invocate, Colegiul penal ajunge la concluzia privind respingerea recursului avocatului Elena Negru în interesele inculpatului Morari Vasile ***** declarat împotriva sentinței Judecătoriei Bălți sediul Sângerei din 30 iulie 2024 ca fiind nefondat, menținând sentința atacată fără modificări.

În conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct. (1) lit. a) Cod de procedură penală la RM, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Recursul avocatului Elena Negru în interesele inculpatului Morari Vasile ***** declarat împotriva sentinței Judecătoriei Bălți sediul Sângerei din 30 iulie 2024 adoptate în cauza penală în privința lui Morari Vasile ***** se respinge ca nefondat, cu menținerea sentinței în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul: Gheorghe Scutelnic

Judecătorii: Viorel Pușcaș

Oleg Moraru